

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний педагогічний університет
Кафедра практики іноземних мов

Меркотан А. В.

**Методичні рекомендації та завдання до
домашнього читання з
«Практичного курсу турецької мови»**

Для студентів факультету іноземної філології

Херсон-2019

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний педагогічний університет
Факультет іноземної філології
Кафедра практики іноземних мов

Меркотан А. В.

**Методичні рекомендації та завдання до домашнього читання з
«Практичного курсу турецької мови»**

Для студентів 1 та 2 курсів факультету іноземної філології, що вивчають
турецьку мову.

Херсон-2019

УДК 811.512.161'24(07)

М52

Методичні рекомендації та завдання до домашнього читання з «Практичного курсу турецької мови» для студентів 1 та 2 курсів факультету іноземної філології, що вивчають турецьку мову.

Рекомендовано до видання Вченою радою Херсонського державного педагогічного університету (протокол № 5) від 25.11.19.

Методичні рекомендації обговорено на засіданні кафедри практики іноземних мов (протокол № 2) від 02.09.19.

Схвалено навчально-методичною радою університету (протокол № 1) від 16.11.19.

Укладач: Меркотан А.В. – викладач кафедри практики іноземних мов.

Рецензенти: Радецька С.В. – доцент, к.пед.н., завідувач кафедри теорії та практики перекладу ХНТУ. Главацька Ю.Л. – доцент, к.ф.н., завідувач кафедри прикладної лінгвістики ХДУ.

ISBN 978-966-1596-97-8

Меркотан А.В.

М 52 Методичні рекомендації та завдання до домашнього читання з «Практичного курсу турецької мови»/Меркотан А.В./ Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2019. – 24 с.

ISBN 978-966-1596-97-8

УДК 811.512.161'24(07)

Пояснювальна записка

Методичні рекомендації та завдання написані для студентів факультету іноземної філології і є доповненням до загальної програми предмету «Практичний курс турецької мови», завдання розраховані на рівень студентів 1-2 курсів, мають на меті закріплення лексичного та граматичного матеріалу основної програми, розширення лексичної бази та розвиток навичок говоріння.

Методичні рекомендації та завдання складаються з питань для дискусії, лексики для домашнього опрацювання, завдань на переклад з української на турецьку мову, таким чином, використовуючи книжки для читання, а також завдання до них, студенти практикуються у читанні, говорінні та письмі іноземною мовою.

Зокрема, матеріал максимально наближений до програмної тематики граматичних розділів.

BİR YAZ HATIRASI

Kelimeleri/ ifadeleri açıklayın:

Gürlemek,	güreş,
şimşek,	sarılmak,
çakmak,	yarışmak,
havlu,	moral,
kurulamak,	

Kırkpınar -Kırkpınar Yağlı Güreşleri, geleneksel Türk yağlı güreş turnuvası. Her sene haziran ayı sonu ila temmuz ayı başında Edirne'de düzenlenir.- yağlı güreş;

Soruları cevaplayın:

1. Üç arkadaş Kırkpınar güreşlerine giderken hava nasılmış?
2. Yağmurdan kaçmak için nereye gitmişler. Onları nasıl karşılaşmışlar?
3. Hikayeye göre Kırkpınar güreşleri Türkiye’de popüler mi? Nerede düzenlenir?
4. Üç arkadaş Kırkpınar güreşleri konusunda hangi karara varmışlar?
5. Kahvehanede olan üzücü olayı anlatın.
6. Sizin alkolizm sorunu konusunda fikirleriniz nedir?
7. Polis niçin gelmişti? Genç adamın suçu neymiş?
8. Hikayede Kırkpınar güreşleri hakkında hangi bilgi var? Siz yağlı güreş hakkında başka bir şey biliyor musunuz?
9. Genç adam neden Hasan Beye geldi? Hayatında değişiklikler var mı?
10. Bu hikayenin asıl fikri nedir?
11. ‘Kötü arkadaş yılanı benzer’ deyimini açıklayın.

Hikayeyi kendi sözleriyle anlatınız.

Aşağıdaki cümleleri türkçeye çeviriniz.

1. Нехай вони візьмуть парасольку.
2. Зараз вдарить сильна блискавка.
3. Давайте не будемо сперечатися.
4. Він зараз знову встане і вимкне ТВ.
5. Молодий хлопець кинув пляшку в скло і раз бив його.
6. Обережно, що не поріж руку.
7. Дощ стихне і ми виїдемо в шлях щоб подивитися на боротьбу.
8. Мій настрої пропало бо ми відмінити наше замовлення.
9. Давайте подаруємо йому троянди.
10. Мій друг помер від хвороби минулого тижня.

ŞEFKATLİ BİR YÜREK

Kelimeleri/ ifadeleri açıklayın:

Kaplumbağa,	karşılaştırmak,
kucaklaşmak,	muayene,
güler yüzlü,	hoşgörü,
pamuk,	anlamlı,
yaşamak,	iyileşmek.

Soruları cevaplayın:

1. Hikaye anlatıcısı kiminle, nerede ne zaman karşılaşıyor?
2. Beklenmeyen misafir kimin yardımıyla Enver'i buluyor? Ne amaçla geldi?
3. 'Arkadaş bu hayvan yaşamaz. Onu at. Kendi kendine ölsün' –bu sözler kime aittir? Sizce kabiliyetli, gerçek doktor bunu söyleyebilir mi?
4. Size göre neden insanlar bu hikayede gibi birbirlerine sevgi göstermiyor?
5. 'Hoşgörü, bilgiden daha anlamlıdır' cümlesini nasıl anlarsınız?

Hikayeyi kendi sözleriyle anlatınız.

SEYAHAT ETMEYİ SEVER MİSİNİZ?

Sözcüklerin anlamını açıklayın:

Yetişmek,	kıta,
komşu,	hostes,

ılık,

yönetmek.

cana yakın,

Soruları cevaplayın:

1. Yolcu nereye gitmek istiyor, yolculuk ne kadar sürecek?
2. Yolcu için uçağa mı yetişmek, trafik kurallarına mı uymak daha önemli?
3. Arabada 'Minnoş' adındaki bulunan misafir kimmiş?
4. Bizim ülkemizde hayvanları ülke dışına çıkarmak için bir belge lazım mı? Niçin hayvanımız için veteriner kliniğinden sağlık raporu almamız gerek? İnsanlar yurt dışına giderken muayene oluyorlar mı?
5. Uçuşü nasıl geçti? Siz seyahat etmeyi sever misiniz?
6. Yolcu Portekiz hakkında ne anlatıyor? Onun bize tavsiyeleri ne?

Hikayeleri kendi sözleriyle anlatınız.

TURUNCU ELDİVENLER

Kelimeleri/ ifadeleri açıklayın:

- Kartopu oyunu,
- vurmak,
- üvey anne,
- çatı,
- dövmek,
- duman,
- kaşkol,
- söndürmek,
- takmak,
- vicdan,
- düşürmek,
- azap,
- yalancı,
- başın sağolsun.

Soruları cevaplayın:

1. Murat'ın üvey annesi ona nasıl davranır? Onların ailesini nasıl tasvir edebilirsiniz?
2. Oğul babasından neyi istiyor? Bunu niçin gizlice yapıyor? Babası istediğini yaptı mı?

3. Üvey anne para hakkında nasıl öğrenmiş? Üvey annesinin hareketini nasıl karşılıyorsunuz?

4. Murat birinin eldivenlerini, şapkasını alıp doğru mu yaptı? (Öğretmene göre, ona göre)

5. Murat bulmuş olan eşyaları neden geri vermek istemedi?

6. Murat sokağın başına gelince neyi gördü? Onun davranışı nasıl karakterize edebilirsiniz?

7. Oğlanın annesi para geri verince üvey çocuğa nasıl bir örnek vermiş?

8. Başkasının eşyalarını niçin sahibine veremedi?

9. Murat vicdan azabından kurtulmak için nereye ve hangi amaçla gitti.

10. Murat ile Serkan'ın arasında nasıl bir ilişki kurulmuş?

Hikayeyi kendi sözleriyle anlatınız.

ÇİFTÇİ, YILAN VE KÖPEĞİ

Kelimeleri/ ifadeleri açıklayın:

Çiftçi, karabaş, sokmak, zarar vermek, kalorifer, ısınmak, kendine gelmek, ısırarak, sarmak, keskin, gözden kaybolmak, havlamak.

Soruları cevaplayın:

1. Çiftçi 'o da bizim gibi can taşıyor' derken kimden bahsediyor? Onu nerede buluyor? Hali neydi?

2. Karabaş tanımadık yaratığa nasıl tepki veriyor? Neden ondan korkar?

3. Çiftçi yılanı nereye götürür? Ne amaçla?

4. Hikayenin sonunu anlatın.

5. Sizce yılan nasıl bir insan simgeleyebilir? Niçin?

6. Size göre insan iyilik karşılığında ters tepki beklemeli mi? 'İyilik karşılıksız kalmaz' deyimine katılıyor musunuz?

Hikayeyi kendi sözleriyle anlatınız.

2 ARKADAŞIN DOSTLUK SINAVI

Aşağıdaki ifadelerin/kelimelerin anlamını açıklayın.

Cömert,	kıskanmak,
servet,	çiftlik,
akraba,	hava soğudu,
eli açık,	güvenme,
cimri,	hak etmek,
memleket,	karnı doyurmak,
yıkılmak,	uzun yol bir türlü bitmez.
açgözlü,	
faydalı,	

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Cömert ile Servet birbirini nereden tanıyorlar?
2. Cömert'i ve Servet'i Tasvir ediniz.
3. İki arkadaş hangi konuda anlaştilar? Servet Cömert'e ne konuda söz verdi.
4. Neden bir iş aramak için Bağdat'ı seçtiler. Bağdat'a gelince ilk önce nereye doğruluyorlar? Ne gibi teklif aldılar.
5. Halil Efendi Cömert'in kalmasını neden istedi? Halil Efendi Cömert'e neyi öneriyor? Neden bunu Servet'ten gizli olarak yaptı?
6. Cömert Servet'i neyle suçluyor?
7. Cömert Servetle paylaşarak doğru mu yaptı? Yoksul bir insana yardım etmek istiyorsanız, ona bir olta verin.-Ifadeyi kabul eder misiniz? Niçin?
8. Servet ile Cömert büyük bir hana ne amaçla uğruyorlar? Hazine hakkında, kimder duyarlar?
9. İki arkadaş, ilk başlangıçta, hazineyi aramaktan neden vazgeçiyorlar? Server Cömerti hangi konuda uyarıyor?
10. İki arkadaş kendini eski bir sarayda nasıl buldular?

Hikayeyi kendi sözleriyle anlatınız.

GİZEMLİ HAZİNE

Aşağıdaki ifadelerin/kelimelerin anlamını açıklayın.

Birikmek,	saldırmak,
yıkılmak,	imdat,
zannetmek,	boş vermek,
hoşuna gitmek,	kurnazlık,
kandırmak,	düşman,
takip etmek,	sözünde durmak.
ele geçirmek,	

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hazineyi nasıl buldular?
2. İki arkadaşın kavga etmelerinin sebebi neymiş?
3. Servet arkadaşı kandırmak için nasıl bir plan uyduruyor?
4. Servet arkadaşını bıraktıktan sonra ne gibi güçlüklerle karşılaşılıyor?
5. Servet'i ölümden kim kurtardı? Onun sözlerine inandı mı? Niçin?
6. İhtiyar bir adam Servet'i nasıl bir şartla saklamaya razı oldu?

MİLLET MALI

Aşağıdaki ifadelerin/kelimelerin anlamını açıklayın.

- Konuk etmek
- Allah sizden razı olsun
- Hiç kimsenin yaptığı kötülük yanına kalmaz.
- Bir insan Allah'ın adaletinden kurtulamaz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. İhtiyar balıkçı misafiri nasıl ağırlıyor?
2. Genç sultan ihtiyar balıkçıya nasıl davranır?
3. Servet ile Cömert hangi koşullarda karşılaşır?
4. Genç sultan altınlarla ne yapmayı emretti?
5. İhtiyar adam Servetle vedalaşınca hangi tavsiye etti?

PATAVATSIZ. GÜMÜŞ HANÇER

Aşağıdaki ifadelerin/kelimelerin anlamı açıklayınız.

- Küçük görmek,
- bir musibet bin nasihatten yeğdir,
- dua etmek,
- çare,
- vicdan,
- aldırmamak,
- boşboğaz insan,
- kan istemek,
- nasihat etmek,
- bıçak,
- hançer,
- anlayana sivrisinek saz .... anlamayana davul az,
- cezalanmak,
- yalvarmak,
- zindan,
- mahkum etmek.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Padişahın akıllı adamı davet etmesinin hedefi nedir?
2. Niçin çoban öğretmene hizmet etmek istiyor?
3. Çobanlığın kötü tarafları nelerdir? (çobana göre)
4. Bilge adam çobanı hizmetine kabul edebilmek için ne gibi şartlar koydu?
5. Çobanın karnı neden ağrımaya başlıyor?
6. Çoban onun sözünü tuttu mu?
7. Padişahın sarayında nasıl davranıyor?
8. Çobanın hatası neydi? Neden yakalanmıştı?
9. Bilgin adam çobanı kurtarmak için ne uydurdu?
10. Bilgin adam mahkume nasıl bir öğüt verdi?

SICAK EKMEK.

Aşağıdaki ifadelerin/kelimelerin anlamını açıklayınız.

- Cömert,
- kimsesiz,
- atkı,
- acımak,

tebrik etmek,
Allah büyüktür,
karın doyurmak,

gönül,
adalet.

Soruları yanıtlayın.

1. Padişah nasıl birisi?
2. Padişah vizirini niçin çağırmış?
3. Küçük kız ne satıyor?
4. Karların üzerinde neyi bulmuş? Niçin onu yanına almış?
5. Küçük kız ve dedenin evine kim misafir olmuş? Misafir ne yedi?
6. Küçük kızın annesi nerede, onunla ne olmuş?- öykünüzü uydurunuz.
7. Vezir kız ve dedenin evinde geceledikten sonra ne yapmış?
8. Hikayenin devamı uydurunuz: fakirlere nasıl yardım etmişler?

Altınlarını harcadıktan sonra neler yapmışlar?

9. Günümüzdeki dünyada, insanlar birbirlerine böyle yardım ederler mi?
10. Bugünkü yetkililerimiz böyle davranabilir mi?
11. Ne ekersen, onu biçersin.(Ektiğini biçersin.) Atasözüyü kabul eder misiniz? Niçin?

Türkçeye çeviriniz.

1. Одного разу, падишах подумав запросити до себе великого візира. 2. Далеко від нашого палацу живуть бідні і самотні люди. 3. Великий візир сам відправився в місто, щоб допомагати бідним людям. 4. Маленька дівчинка щодня ходить на ринок продавати печатки, пінетки і хустки. 5. Вона подумала що бідній птиці зламали крило і тому вона не може літати. 6. Дівчинка любила годувати птахів хлібними крихтами, і лікувати хворих живітних. 7. Вона витерла сльози і згадала про те що принесла додому пораненого птаха. 8. Її дідусь пошкодував поранену птицю і пішов перев'язувати їй крило. 9. Дівчинка здивувалася, побачивши перед собою незнайомого гостя. 10. Останню їжу в будинку дівчинка поклала перед гостем. 10. Бекдяк багато років працював у палаці кухарем, а тепер йде на

свою батьківщину. 11. Гість з самого ранку пішов в пекарню щоб купити хліб. 12. Я не зможу забути ваше добро. 13. Дідусь дуже здивувався коли дівчинка дістала золото з хліба.

(3. kitap)

MEZARLIKTAKİ HAYALET

BIÇAĞI SAPLA

Kelimeler: yolsuzluk, çirkin, lale, övmek, canını acıtmak, sabretmek, mahalle, işitmek, serbest, saplamak, üzüntü.

Sorular:

1. Ne sorunları bildirmek için mühasebeci dükkan sahibine geldi?
2. Muhasebeci mağazayı dokuz günden beri soyulduğunu nasıl anladı?
3. Fişlerinde ne gibi oynamayı gördüler?
4. Muhasebeci sahtekârlığı ne zaman anladı ve anladıktan sonra neler yaptı?
5. Dükkan parasını çalan birinin kadın olduğunu nasıl anladılar.
6. Muhasebeci ne için polise telefon açtı?
7. Sahtekarlık yapan kadının Çekirge Zehra olduğunu nasıl anladılar?
8. Niçin dükkâncı ve mühasebeci Çekirge Zehranın tutuklaması kolay olmayacağını düşünüyorlar?
9. Niçin dükkâncı polislerin dükkana gelmesini istemedi.
10. Dükkâncı ve muhasebeci Çekirge Hanımın gelmesi için nasıl bir bahane buldular.
11. Çekirge Hanım odaya girdiğinde patron neden bahsetmeye başladı.
12. Niçin Kâmil Bey Çekirge Hanımın cevabı vermesine şaşırды?
13. Çekirge Hanım kendi yaptıkları, hatalarını neler söylüyor.
14. Kadın onun yakalanacağını nasıl anlamış?
15. Çekirge Hanım başkomiserin gelmesini nasıl karşıladı.
16. Selim Çekirge Hanımı karakola götürmek için bir kimsenin yardımını istedi mi?
17. Çekirge Hanım arkadaşlarına nasıl haber verebilmiş?

18. Çekirge Hanımın söylediğine göre arkadaşı onları nasıl takip ediyordu.

19. Çegirge Hanım polis arabasından nasıl kaçmış?

20. Çegirge Hanım kaçtıktan sonra Selim neler yapmış?

II Türkçeye çeviriniz.

1. Бухгалтер магазину, дізнавшись що їх обікрали, розповів все господареві.

2. Жінка, піднявши руки вгору, закричала.

3. У це важко повірити, але нас обкрадають вже цілий тиждень.

4. Він показав чеки, які щовечора йому передає касир.

5. Щоб побачити помилку, прикладіть чеки до шибки і уважно придивіться.

6. Бухгалтер хотів, щоб господар уважно вивчив чеки.

7. Їх дії стали причинного того, що магазин зазнав збитків.

8. Йому довелося переглянути всі чеки з липня місяця.

9. Виявилось що жінка яка обкрадає магазин, прийшла до них в якості касира.

10. Ми не могли припустити що вона використовує свій розум, щоб пограбувати наш магазин.

11. Коли я зрозумів, що ця жінка шахраює з нашими чеками, у мене не виникло сумнівів, що ця жінка "Чекірге Зехра".

12. Знайшовши в газеті її фотографію я став її порівнювати з нашою касиркою.

13. Газети не припиняють писати наскільки хитра ця жінка.

14. Жінка все може зрозуміти, коли поліція прийде в магазин.

15. Що нам робити, щоб не упустити підозрювану?

16. Якби ти зміг мені все докладно розповісти.

17. Господар магазину розповів, що підозрювана не знає про те, що він дізнався від бухгалтера.

18. Начальник сказав пану Леві щоб той покликав її до себе в кабінет.
19. Господар сказав, щоб ти не чіпав ніяких документів поки будеш працювати за касою.
20. Я зможу знайти привід щоб затримати її тут.
21. Бухгалтер вийшов з кімнати, наче йшов виконувати важливе завдання.
22. Чи не могли б ви приходити в магазин на годину раніше?
23. У мене було сумніву, коли ви викликали мене до свого кабінету.
24. Раніше ви говорили, що задоволені моєю роботою.
25. Чому він не хоче продовжувати вести себе як вихована людина?
26. З тобою дуже складно сперечатися, тому я не скажу ні слова.
27. Злякано дивлячись на поліцейського, вона піднялася зі стільця.
28. На його обличчі читалися радість і гордість.
29. Вона говорила так природно, що нам довелося повірити.
30. Або відпусти мене, чи я закричу, і друзі мене врятують.
31. Я не помітив, як вона вибралася з машини.
32. Коли він зрозумів що не зможе наздогнати підозрювану, повернувся до машини.

İlk Sıçrayış

Sözleri/ ifadeleri açıklayın:

Mücevher, inci, dağılmak, dikimevi, ispat, kelepçe, kandırmak, kuvvet, kımıldamak, para bozmak, pazarlık etmek, aşk olsun, sahte (düzme), tuzak kurmak, dolandırmak.

Sorular:

1. Selim Beyi bu sefer kim ve hangi dert yüzünden aramış?
2. Gerdanlığın gerçek olmadığını kim fark etmiş? Gerdanlığı nerede saklıyorlarmış.

3. İhsan'a göre evdekiler hırsızlığı yapabildiler mi? Karısı gerdanlığı sıkça mı takıyordu? Niçin karısı gerdanlığın altın zinciri yerine iplik taktı? O iplik sağlam mıydı?
4. Selim Bey önceden hırsızlıkla kimden şüphelenmiş?
5. Terzi hanımı tarif edin; dış görünüşü, iş yerini; ne zamandır terzi olarak çalışıyor? Ihsana göre hırsızlığı o yapmış olabilir mi?
6. Zehra'nın lākabı nereden gelmiş? Çekirge Zehra Selim'e göre gerdanlığı çalmak için nasıl bir plan yapmış?
7. Selim Bey Çekirge Zehra'nın suçu ispat edebilmek için neyi uydurmuş, nasıl bir tuzak kurmuş?
8. Selim Bey hırsızı yakalamayı nasıl başarmış? Bu parçayı anlatınız.
9. Sonuncu öykünün bitişini anlatınız.
10. Beklentileriniz gerçekleşmiş mi?

Mezarlıktaki hayalet.

Kelimeleri/ ifadeleri açıklayınız:

Çalgıcı, tüccar, hayalet, öğüt, belirti, kabiliyetli, tarif etmek, kayınpeder, tabanca, dere, beyninden vurulmuşa dönmek, kurtarmak.

Soruları yanıtlayınız.

1. Akrabaların ve davetlilerin heyecan kaynağı neymiş?
2. Başkomiser Selim olay yerinde nasıl kendini bulmuş? Her şeyden önce neyle uğraşmış?
3. Gelinin kız kardeşi komisere neyi anlatmış?
4. Selim'in tahmini neymiş?
5. Semiha tarafından yazılmış olan kağıtta ne olmuş, neyi anlattı akrabalarına?
6. Kağıt Selim'in eline nasıl gelmiş? Çocuğu yakadılar mı?
7. Selim suçluları yakalamak için hangi bir plan kurmuş?
8. Damat planı duyunca neden itiraz etmeye başlıyor? Neyi öneriyor?
9. Kız kardeşinin görevi neymiş?

10. Polisler kendi aralarında hangi işaretler hangi durumlarda kullanmaya karar vermişler?

11. Selim Faik Beye ve Mahmut Beye yanlarında hangi eşyalar almalarını söyledi? Amacı neymiş?

12. Komiser arabanın camından neyi görmüş?

13. Selim Bey neden beyninden vurulmuşa döner?

14. Sizce Lamia gelinin kim olduğunu neden itiraf etmiş? Neden gerçeği anlatmış?

Türkçeye çeviriniz.

1. Власник магазину не повинен був давати напрокат головний убір. 2. В мене немає потреби в ваших повчаннях та порадах. 3. Тут повинні бути якісь знаки або ж докази. 4. Для того щоб розслідувати справу, необхідно було подзвонити комісеру Селіму. 5. На листку паперу було щось написано олівцем. 6. Нехай тесть дасть гроші, тоді ми дамо дамо їй свободу. 7. Сестра повинна прийти на кладовище з грошима, але нехай не повідомляє в поліцію. 8. Селім сказав двом поліцейським щоб ті спіймали хлопчика, який передав лист. 9. Я чув що комісер повинен був поставити поліцейських навколо кладовища. 10. Чому ми повинні гавкати немов собаки, невже не можна вигадати якийсь інший сигнал? 11. Ви всі повинні прибігти прибігти до мене коли почуєте звуки свистка.

O gecedен sonra

Kelimelerin anlamı açıklayınız.

Bağırmaq	Felaket
Şaşkın	Hayret etmek
Çare	Acı çekmek
Silah	Rakam
Yumruk yemek	Kurnaz
Kitli	Kendini toparlamak
Kibrit	İncelemek.
Titremek	

Soruları yanıtlayınız.

1. Baş komiser karakola geldiğinde kiminle karşılaştı?
2. Ziyaretçinin problemi neydi? Ne felakete uğradı?
3. Çalındığı para nerede saklıydı?
4. Niçin ziyaretçi parayı bankadan akşam aldı?
5. Bankadan eve geldikten sonra parayı nereye sakladı?
6. Gece yarısı ayak sesi duyunca ev sahibi neler yaptı?
7. Nasıl ev sahibi ve komşuları kapısı içeriden açıldığını ve hırsızın içeri aldığını anladılar?
8. Karısından başka kimse onun bankadan para çektiğini biliyor muydu?
9. Karısı nereli ve kaç yıl evliler?
10. Ziyaretçiye göre niçin onun eşi şüpheli olamaz?
11. Neden polis Şahir Beyin kadına onun polis olduğunu söylememesini istedi.
12. Şakir Beyin karısı nasıl bir kadındı.
13. Karısı Türkçe biliyor muydu?
14. Niçin kadın komisere konuşurken duvara bakıyordu?
15. Polis kadını muayene ettikten sonra neyi anladı?
16. Yazılan sayıların yardımıyla neler neler yapmaya çalışıyorlardı?
17. Şakir Beyin karısı kim olduğunu nasıl ortaya çıkarılmış?
18. Ne için komiser bu gece Şakir Beyin evine gizli gelip beklemeye karar vermiş?
19. Kadına getirilen ilaç şişesindeki kağıtta neler yazılmış?
20. Kadının evinden nasıl kaçtı?

Tercüme ediniz.

1. Комісар Селім зайшов до свого кабінету щоб приступити до своїх обов'язків. 2. У відвідувача від хвилювання почали тремтіти губи. 3. Комісар сказав відвідувачеві щоб той заспокоївся. 4. Відчувши себе в безпеці, він зробив глибокий вдих. 5. Відвідувач сказав Селімові що був пограбований

минулої ночі в своєму будинку. 6. Відвідувач розхвилювався, згадавши про пограбування. 7. Гроші, які він приніс з банку завтра повинен був віддати знайомому. 8. Звідки я міг знати, що на мою голову звалиться таке нещастя? 9. Ми почули шум кроків біля нашої спальні. 10. Він хотів включити світло, але електрики не було. 11. Через кілька хвилин він прийшов в себе і скочив на ноги. 12. Коли хотів відкрити двері, зрозумів що двері були зачинені ззовні. 13. Пан Шакір розповів комісару що для того щоб дізнатися хто виходив з дому він розбудив консьєржа. 14. Злодій не міг зайти в квартиру, не зламавши дверну ланцюжок. 15. Звідки злодії могли знати що ви забули закрити двері? 16. Я думаю що потрібно підозрювати когось із вашої родини. 17. Поліцейський попросив щоб Шакір Бей представив його дружині як доктора. 18. З вікна сусіднього будинку хтось подавав їй сигнали за допомогою дзеркала. 19. Оглянувши дівчину, поліцейський з'ясував що ця була подряпина. 20. Комісар сказав пану Шакіру що коли вони увійшли в кімнату його дружина щось записувала на аркуші паперу. 21. Комісар сказав що ця хитра жінка колись жила в Парижі і займалася крадіжками.

KELILE VE DIMNE

Aslan, Öküz ve Kardeş Çakallar b. 1

Kelimeler:

Yararlanmak, şükretmek, küçük görmek, mücadele etmek, makam, his, dış görünüş, alim, kuruntu, tilki, aldatmak, eksik, kıskanmak, küçük düşürmek.

Soruları yanıtlayınız.

1. Hükümdar filozoftan nasıl bir hikaye duymak istiyor?
2. Neden Destavend'deki yaşayan adam oğullarını bir araya getirdi?
3. Yaşlı adama göre insanlar hangi şeylerin arkasından koşarlar? Bu şeylere nasıl ulaşabilirler?
4. Şetrebe adlı öküz kendini ormanın yanında nasıl buldu?
5. Ormandaki hayvanların hizmet ettiğini hükümdarı tarif ediniz.

6. Bazı insanlar yalnız yemek için çalışarak hayatın tadını çıkarıyorlar, bazıları hak ettiklerine ulaşmaya çalışıyorlar. Siz nasıl bir insansınız? Basit bir yaşam tarzıyla memnun musunuz, yoksa gözünüzü yükseklere dikeyor musunuz?

7. ‘Halimizi küçük görmeyip şükretmemiz daha iyidir’ bu Kalile’nin sözlerine katılıyor musunuz?

8. İnsan bir makamdan başka bir makama kolayca mı geçiyor? İnsanlar, hayatlarında böyle değişiklikleri (iş yerinin değişmesi) yapmak için, hangi niteliklere sahip olmalılar?

9. Dimne hükümdara yaklaşmak için ne yapmayı düşünüyor?

10. Dimne aslanın gözüne nasıl girdi?

11. Dimne hükümdarı korkudan kurtarmak için nasıl bir hikaye anlattı, hedefi nedir?

12. Niçin hükümdar Dimne ile dostluk kurduğu için pişman oluyor? Aklına hangi düşünceler geldi?

13. Dimne kendi kendisine hangi kötülüğü yaptı? Bu durumdan bir çare bulabildi mi?

s. 12- 23 **ASLAN, ÖKÜZ VE KARDEŞ ÇAKALLAR (Karga ile çakal; Aslan ile tavşan...)**

Kelimeleri açıklayınız.

Yuva, akıl sormak/ akıl vermek, hakim, karşı gelmek, boğulmak, ortadan kaldırmak, yerine getirmek, iyiliksever, yenmek, başına kötü bir şey gelmek (Örneğin: ‘Şetrebe başına kötü bir şey geleceğini anlarsa size zarar verebilir), harekete geçirmek, bir olmak.

Soruları yanıtlayınız.

1. Çakal tarafından anlatıldı hikayeye göre karga akli ile yılanı nasıl öldürmüş?

2. Tavşan zekasından yararlanıp hem kendisinin hem de diğer hayvanların hayatlarını nasıl kurtarmış?

3. Dimne hükümdara yine yakınlaşmak üzere şetrebe'ye nasıl iftira atıyor?  akalın yaptığı ahlaksız davranış onun hangi niteliklerini göstermiş?
4. İnsanlar sorun  zme bercerilerine göre hangi kategorilere sınıflandırılır? Ne tür bir kişisiniz?
5. Aslan  akalın söylediğine ilk başta niçin inanmamış?
6. 'Ağrıyan bir diş, çıkarılıncaya kadar kişiye acı verir' cümlesini kim söyledi, sizce bunu derken ne kastetti?
7. Dimne aslanın şetrebe ile konuşmasını niçin engelliyor. Dimne aslanı şetrebe ile sohbet etmekten vazge irmeyi nasıl beceriyor?
8. Dimne öküze hangi amaçla gelmiş? Neyi anlatmış?
9.  rdek ve balık hakkında hikayeyi anlatınız.  k z bu hikayeyi neye benzetiyor.
10.  k z aslanın arkadaşı olarak ona karşı nasıl davranmış?

s. 23-34 ASLAN, ÖKÜZ VE KARDEş ÇAKALLAR (Devenin aslana yem olması...)

Kelimeleri açıklayınız.

Elinden gelmek (Elimizden gelse de size yiyecek bulsak), işe yaramak, sözünden dönmek, feda etmek/ gözden çıkarmak, aptal, ortak, vefasız, nankör, terbiye vermek.

Soruları yanıtlayınız.

1. 'Devenin aslana yem olması' hikayesine göre aslan niye g cs zleşti?
2. Deve kendini ağa lıkta nasıl buldu? Devenin ölmesine neden olan komplo kimin tarafından kuruldu? Niçin kuruldu?
3. Aslan karganın teklifine nasıl tepki verir?
4. Devenin merhameti nasıl ters tepti?
5. 'Damlayan su taşı deler' atasözünün genel anlamı açıklayın ve deyimini hikayenin bağlamına dayanarak yorumlayın.
6. Aslanın  k z ile karşılaşması nasıl bitti?

7. Yalancı birisi ve aptal birisi ortaklık ne amaçla kurdular? Amacı gerçekleşti mi?

8. İki ortak parayı paylaşma konusunda hangi karara varırlar? Ortaklar sözleri tuttu mu sözlerinden döndü mü?

9. Nasıl hakim yalancı ile babasının arasında komployu açığa çıkardı?

10. Kelile Dimne'yi neyle karşılaştırıyor, niçin? Ona ne tavsiyede bulunur?

11. 'Tüccar ile adam' hikayesini anlatın. Hikayenin asıl fikri nedir?

12. Dimne arkadaşının söylediğini umursar mı? Tövbe eder mi? Hikaye nasıl sona eriyor?

SEYYAH, KUYUMCU, PARS, YILAN ve MAYMUN

Soruları yanıtlayınız.

1. Filozof beydeba'ya göre hangi insanlar iyilik yapılabilir?
2. Niçin akıllı olan insan denemediği bir kişiyi kendine dost edinmez?
3. Seyyah kuyunun dibine düşenleri nasıl kurtarmış?
4. Hayvanlar, seyyaha niçin 'Şu insanı kuyudan çıkarma' demişler?
5. Seyyah nasıl karşılandı? İğiliği karşılığında ne elde etmiş?
6. Hükümdar seyyaha hangi ceza veriyor? Seyyah nasıl hapisten kurtulmayı başarır?

MAYMUN ile KAPLUMBAĞA

Kelimeler:

- peşinden koşmak
- misafir etmek
- ihtiyarlamak
- çoluk çocuk
- son vermek

Soruları yanıtlayınız.

1. Mahir adındaki maymun niçin ülkesinden ayrılmak zorunda kaldı?
2. İki hayvan arasında bir dostluk bağı nasıl olmuştu?

3. Kaplumbağa kendisini niçin mutsuz hissetmeye başlamış? Kaplumbağanın komşusu ona yardımcı olmak için hangi tavsiyede bulunuyor?
4. Maymun, kaplumbağanın kendisini öldüreceğini anlayınca nasıl bir plan yapmış?
5. Yüzezsiz ve kulaksız eşek kimmiş? Kulakları ve kalbi nasıl yitirmiş?

ARSLAN ile ÇAKAL

Kelimeler:

gözünden düşmek

hayret

doğruluk

hayırsever

yalanlamak

Soruları yanıtlayınız.

1. Diğer hayvanlar çakala niye düşman oldular? Çakal hangi görüşe sahip oluyor?
2. Aslan, niye çakalı yanına çağırttı?
3. Çakal hükümdara hizmet etmek istiyor mu? Niçin?
4. Çakal hangi şartlarla devlet işlerinde çalışmayı kabul etti?
5. Çakala düşman olanlar ona nasıl bir kötülük yaptılar?
6. Aslan niçin çakalın öldürülmesini emretti?
7. Kim hükümdarı, çakalı öldürülmekten vazgeçirmeye çalışıyordu?

Рекомендована література:

1. Bir yaz hatırası. Okuma kitapları serisi 2. M. Pala.– Çağlayan matbaası.– İzmir, 2007. – 62 s.
2. Mezarlıktaki hayalet. Okuma kitapları serisi 3. P. Safa. – Çağlayan matbaası. – İzmir, 2007. – 64 s.
3. Kelile ve dimne. Okuma kitapları serisi 7. – Çağlayan matbaası. – İzmir, 2007. – 64 s.
4. Sesli sözlük [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: Режим доступу. <https://www.seslisozluk.net/ru/>
5. Internet polyglot [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: Режим доступу. <https://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-tr-uk>
6. Başkanlık T. C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. TÜRK DİL KURUMU [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=77. – Назва з екрану.
7. Tureng [Електронний ресурс]: [Інтернет-портал]. – Режим доступу: <http://tureng.com/tr/turkce-ingilizce/sesli%20s%C3%B6zl%C3%BCk>

Меркотан Альона Вікторівна

**Методичні рекомендації та завдання до домашнього читання з
«Практичного курсу турецької мови»**

Для студентів 1 та 2 курсів факультету іноземної філології, що вивчають
турецьку мову.

Підписано до друку **2019 р.**

Папір офсетний. Формат 60x84/16

Умовні друк. Арк. 1,39.

Гарнітура Times New Roman. Наклад 100 екз.

Друк ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД»

м. Херсон, вул.. Михайлівська, 45

тел.: (0550) 46-05-43, 46-05-35, 26-40-64

www.starsruk.com.ua